

موافقتنامه همکاری های ترانزیتی و ترانسپورتهی

(موافقتنامه راه لاجورد)

مقدمه:

جمهوری اسلامی افغانستان، جمهوری آذربایجان، گرجستان، جمهوری ترکیه و ترکمنستان که پس از این به عنوان "طرفین متعاقد" خطاب می گردند؛

با شناخت از منافع همه جانبه از موجودیت یک سیستم منسجم ترانزیتی و ترانسپورتهی میان طرفین متعاقد در منطقه؛

با تأکید به تعهد غرض اطمینان از جریان بدون موانع اموال و مسافری از قلمرو طرفین متعاقد؛

با تمایل به بهبود اتصال منطقه ای، به ویژه جریان بدون موانع ترافیک و ترانزیت اموال میان طرفین متعاقد از طریق

ساده سازی طرز العمل های ترانسپورتهی، گمرکی و عبور از مرزها؛ و

با توجه به عضویت طرفین در سازمان های متعدد بین المللی و مشارکت در معاهدات بین المللی؛

بدینوسیله قرار ذیل به توافق رسیدند:

بخش اول

احکام عمومی

ماده ۱

اهداف و مقاصد

اهداف و مقاصد عمده این موافقت نامه قرار ذیل اند:

الف) تسهیل بخشیدن حرکت و انتقال آسان اموال، مسافری و وسایط نقلیه از طریق قلمرو طرفین متعاقد و فراهم

سازی تمام کمک های لازم غرض ترانزیت اموال مطابق به مفاد این موافقت نامه؛

ب) اطمینان از مصونیت اموال، مسافری و وسایط نقلیه از طریق قلمرو طرفین متعاقد؛

ج) ساده سازی امور اداری و روند کاری در زمینه حمل و نقل ترانزیتی اموال با استفاده از فن آوری های پیشرفته؛

د) اتخاذ تدابیر لازم غرض افزایش رقابت در این مسیر.

جهت تطبیق این موافقتنامه:

الف) "کنترل گمرکات" - اقدامات اتخاذ شده توسط ادارات گمرکی طرفین متعاقد به منظور اطمینان از انطباق با قوانین گمرکی؛

ب) "اموال خطرناک" - هر نوع اموال که در هنگام انتقال یا ذخیره سازی خطر جدی را به صحت، محیط زیست، امنیت (بشمول امنیت کشور و مردم)، سلامت و دارایی ایجاد کنند؛

ج) "حمل و نقل ترانزیتی" - حمل و نقل اموال یا انتقال مسافری (بشمول بکس‌های بدون همراه) یا انتقال وسایط نقلیه غیرباربری در قلمرو یکی از طرفین متعاقد بدون بارگیری و تخلیه، ذخیره سازی، تقسیم اموال به قطعات، با یا بدون تغییر در نحوه حمل و نقل که صرف بخشی از یک سفر کامل، فراتر از مرزهای طرفین متعاقد که عبور و مرور از قلمرو ایشان صورت می‌گیرد، آغاز و ختم شود؛

د) "مجوز" - سندی که توسط مراجع ذیصلاح یکی از طرفین متعاقد به منظور اجازه دادن به ورود و خروج و یا عبور ترانزیت از قلمرو کشوری که این مجوز را به وسایط نقلیه ثبت شده در قلمرو طرف دیگر صادر کرده باشد، صادر گردد؛

ه) "وسایط نقلیه" - هرگونه وسیله نقلیه که برای انتقال مسافری، اموال و بار مسافر استفاده شود؛

و) "قوانین ملی" - کلیه قوانین و مقررات نافذ در قلمرو هر یک از طرفین؛

ز) "حمل و نقل چندجانبه" - ترکیب از دو یا چند نوع وسایط نقلیه؛

ح) "وسایط نقلیه موتوردار" - وسیله نقلیه موتوردار که ساختار آن به منظور حمل و نقل اموال و مسافری از طریق جاده یا کابردن تریلر/نیمه تریلر بدون موتور جهت انتقال اموال مورد استفاده قرار گیرد؛

ط) "مسافر" - هر شخص حقیقی که در یک مسیر سفر نماید.

مفاد این موافقتنامه در تمام عرصه های حمل و نقل ترانزیتی که در قلمرو یک طرف آغاز و خاتمه میابد، قابل اعمال می باشد.

چارچوب کاربرد موافقتنامه

هر یک از طرفین متعاقد باید از هرگونه اقدام یکجانبه در قسمت نفع بردن از این موافقتنامه در رابطه به کشورهای ثالث و یا نقض حاکمیت دولت و تمامیت ارضی طرف دیگر استناع می ورزد.

بخش دوم

تسهیلات ترانزیتی

ماده ۵

تسهیلات زیربنایی

طرفین متعاقد به منظور فراهم سازی تسهیلات مورد نیاز برای جاده ها، خط آهن، هوانوردی ملکی، آبراه های داخلی، حمل و نقل دریایی و بر علاوه ترانسپورت چند جانبه مانند ترمینل های حمل و نقل ترکیبی، نقاط عبوری سرحدی، ایستگاه های تبدیل سنج، خطوط کشتی، بندر، ابزار کمکی برای جهت یابی و فن آوری معلومات، تدابیر لازمه را اتخاذ می نمایند.

ماده ۶

حمل و نقل چند جانبه

فعالیت ها در حیطه حمل و نقل چندجانبه بر اساس اسناد، مدارک و طرز العمل های شناخته شده بین المللی و همچنین اسناد و شیوه های اداری بین المللی موجوده که طرفین متعاقد روی آن توافق کرده اند، صورت می گیرد. طرفین متعاقد اقداماتی را جهت ساده سازی طرز العمل ها و شیوه های اداری، اسناد حمل و نقل و تسهیل ترانسپورت چند جانبه، اتخاذ خواهند نمود.

ماده ۷

مسئولیت ترانزیت اموال

الف) طرفین متعاقد تمامی اقدامات لازم برای مسئولیت حمل و نقل و حفاظت محیط زیست را در سراسر مسیر ترانزیت، اتخاذ می نمایند.

ب) آنجمله وسایط نقلیه طرفین متعاقد که جهت حمل و نقل بین المللی بکار برده می شوند، باید در مطابقت با شرایط تحلیکی برای حفظ محیط زیست و مسئولیت حمل و نقل و قوانین ملی آنها باشد.

ج) طرفین متعاقد در صورت وقوع حادثه ترافیکی در قلمرو آنها که در آن وسایط ترانزیت، به خصوص زمانی که مسافریین، اموال و کالا های خطرناک و مواد خوراکی فاسد شدنی، شامل آن باشند، تمام کمک های ممکنه را فراهم نمایند.

ماده ۸

ویزه

الف) طرفین متعاقد موافق اند تا ویزه های مربوطه را در مطابقت با قوانین ملی خودش، برای راننده های وسایط و اشخاصی که مشغول حمل و نقل بین المللی بوده و برای اصدار ویزه واجد شرایط می باشند، اعطا نمایند.

ب) بدین لحاظ، طرز العمل ساده سازی اعطای ویزه، طی پروتوکول جداگانه ای که توسط طرفین متعاقد مورد پذیرش قرار گرفت و جز لاینفک این موافقت نامه می باشد، صورت می گیرد.

ماده ۹

مجوز وسایط حمل و نقل زمینی

طرفین متعاقد می توانند ایجاد یک سیستم مجوز های مخصوص جاده ها را جهت تسهیل حمل و نقل زمینی، بدون تناقض با موافقت نامه های موجوده دوجانبه، مد نظر گیرند.

ماده ۱۰

دعوتکارهای متقابل

طرفین متعاقد در ساحات ذیل با هم همکاری می نمایند:

الف) شناخت متقابل تصدیق نامه های واجد شرایط بودن وسایط برای حمل و نقل زمینی و جواز های رانندگی؛

ب) تصدیق نامه های تخنیککی وسایط توسط کشور هایی که در آن ثبت گردیده اند، تطبیق ارائه اسناد به مرجع واحد (Application of Single Window) و سایر سیستم های خودشناسد برقی حمل و نقل؛

ج) تبادل اطلاعات مرتبط.

ماده ۱۱

بنادر و تسهیلات بنادر

هر یک از طرفین متعاقد، با کشتی هایی که تحت پرچم کشور های دیگر قرارداد، طوری برخورد نمایند که با کشتی های خود، هنگام حمل و نقل بحری بین المللی برخورد می نماید. این برخورد شامل دسترسی آزاد به بنادر باز برای

کشتی رانی بین السنلی، واگذاری لنگر گاه و استفاده از امکانات بندری برای بار گیری و تخلیه محصول ها، انتقال اموال به کشتی ها، سوار و پیاده نمودن مسافری از و به کشتی، بهره برداری از خدمات کشتی رانی.

جهت بهره برداری از خدمات بندر خشکه، هر یک از طرفین متعاقد مطابق قوانین ملی خویش رفتار می نمایند.

ماده ۱۲

تسهیلات راه آهن

الف) طرفین متعاقد در ساحات مربوطه مسوولیت خویش، با اسناد ترانسپورتی که در مطابقت با موافقت نامه های بین المللی نافذ در رابطه به انتقال اجناس و مسافری باشند، حمل و نقل می نمایند.

ب) طرفین متعاقد در رابطه به انتقال اجناس و مسافری، به شمول اعتبار اجناس مفقودالایر و یا تخریب شده، طی پروتوکول جداگانه که توسط طرفین متعاقد تصویب گردیده و جز لاینفک این موافقت نامه می باشد، تنظیم می گردد.

بخش سوم

موضوعات مربوط به گمرکات

ماده ۱۳

محصولات گمرکی و مالیات

الف) اموال ترانزیتی از محصولات گمرکی و مالیات معاف می باشند.

ب) مطابق که در مطابقت با این موافقت نامه مشمول حمل و نقل اند و پروزه جات معیاری آن، به طور متقابل از محصولات گمرکی و مالیات معاف می باشد. البته به استثنای مالیات جاده، فیس های استناد از زیربنای ترانسپورتی، مالیاتی که جهت عبور و مرور وسایط وضع میگردد و مسجنان هر نوع مصرفی که توسط اداره گمرکات اعمال می گردد، به شمول مصارف عدم مطابقت با محدوده زمانی تعیین شده و متقضیات مسیر در جریان مدت ترانزیت.

ج) پروزه جات معیاری لازم برای ترمیم وسایط که قبلاً وارد گردیده اند، باید موقتاً تحت عنوان واردات مؤقت، بدون پرداخت محصول گمرکی و سایر مالیات و بدون ضمانت و قیودات واردات آزاد، درج گردند. پروزه جات تبدیل شده منوط به تصفیه گمرکاتی و اصدار مجدد می باشند.

د) معافیت هایی که در پاراگراف ۱ این ماده ذکر گردیده است، بالای مصارف خدمات مشخصی که مطابق قوانین ملی طرفین متعاقد ارائه می گردد، قابل اجرا نمی باشد.

سیستم توافقت گمرکی

الف) طرفین معاهد کنوانسیون های بین المللی و موافقت نامه هایی را که عضو آن اند، به منظور تسهیل انتقال اموال در قلمرو خویش تطبیق می نمایند.

ب) طرفین متعهد که قبلاً عضو کنوانسیون گمرکات در مورد حمل و نقل بین المللی اموال، تحت کنوانسیون تیر ۱۹۷۵ اند، احکام این کنوانسیون را بالای خود تطبیق خواهند نمود.

ماده ۱۵

ساده سازی طرزاتعمل گمرکات

الف) طرفین متعهد اقداماتی را جهت ساده سازی میکانیسم کنترل گمرکات برای تمامی وسایط نقلیه ای که از قلمرو آنها عبور می نماید، در مطابقت با احکام این موافقت نامه، اتخاذ خواهند نمود.

ب) طرفین متعهد توافقی مینمایند که:

ب.الف) تمام محموله های که از قلمرو آنها عبور می نمایند، توسط وسایط نقلیه ای که به طور مناسب بسته بندی گردیده و با توسط انواع دیگر اقدامات امنیتی گمرکاتی که انعکاس دهنده نتایج کنترل و تصنیف گمرکاتی می باشد، منتقل می گردد؛

ب.ب) طرفین متعهد که در مطابقت با قوانین ملی شان، شرایط برای حمل و نقل محموله های کلان، نشانه بار و یا از حد بزرگ، که در وسایط ترانسپورتی بسته بندی شده نمی توانند، به هدف کنترل گمرکی به صورت مناسب ترتیب می یابند.

ب.ج) در مطابقت با قوانین ملی، با در نظر داشت شیوه های تحلیل خطر، بدون تعصب در نظارت گمرکی، در چارچوب صلاحیت های برخاسته از کنوانسیون ها و موافقت نامه های بین المللی که آنها پذیرفته اند، نظارت گمرکی را تطبیق مینمایند.

ب.د) ترتیبات همکاری و هماهنگی میان خدمات گمرکی طرفین متعاهدرا جهت تأمین خدمات گمرکی سریع با کمترین تاخیر فراهم میسازند؛

ب.ه) در صورت امکان، از معیارها و پیشنهادات کنوانسیون بین المللی در مورد ساده سازی و هماهنگ سازی طرزاتعمل های گمرکی (کنوانسیون کیوتو که روی آن تجدید نظر صورت گرفته است) استفاده مینمایند؛

ب.ر. وارد می‌شود. وقت کانتینرها بدون پرداخت مالیات (که دوباره صادر خواهند گردید)، و باقی شرایط در مورد آن به اساس کنوانسیون گمرکات روی کانتینرها (ژنو ۱۹۷۲) اجازه داده می‌شود.

بخش چهارم

احکام تفویض

ماده ۱۶

گروه مشورتی مشترک

الف. جهت تطبیق و پیگیری این موافقتنامه، طرفین متعاقد موافق اند تا یک گروه مشورتی مشترک را که متشکل از نماینده گان باصلاحیت طرفین متعاقد باشد، ایجاد نمایند.

ب. گروه مشورتی مشترک، مشوره های منظم را سال یک بار انجام می دهند، و در صورت نیاز با موافقت طرفین متعاقد جلسه در سطح مقامات عالی رتبه دایر می‌نماید.

ماده ۱۷

معاهدات بین المللی

احکام این موافقت نامه حقوق و وجایب طرفین متعاقد را در قسمت معاهدات بین المللی که طرفین متعاقد آنها پذیرفته اند، متأثر نمی‌سازد.

ماده ۱۸

حل و فصل منازعات

هرگونه اختلاف برخاسته از تفسیر یا تطبیق این موافقت نامه، از طریق مشوره های که در ماده شانزدهم این موافقت نامه تسخیل یافته است، حل و فصل می‌گردد.

ماده ۱۹

الحاق

هر کشور می‌تواند با رضایت همه طرفین متعاقد وارد این موافقت نامه شود.

ماده ۲۰

انفاذ

الف. این موافقت نامه سی روز (۳۰ روز) بعد از دریافت آخرین اطلاع کتبی مبنی بر تکمیل طی مراحل توثیق داخلی طرفین متعاقد از مجاری دیپلوماتیک به امانت دار نافذ می گردد.

ب. حکومت جمهوری اسلامی افغانستان امانت دار این موافقت نامه میباشد.

ج. اگر دو یا بیشتر از دو طرف موافق باشند، این موافقت نامه می تواند، در صورتیکه ممکن باشد، میان آن طرفین متعاقد که امانت دار را در مورد طی مراحل قوانین داخلی شان و در مطابقت با این ماده آگاهی داده اند، عملی گردد.

د. برای کشوری که الحاق می کند، این موافقت نامه سی (۳۰) روز بعد از تاریخ دریافت اطلاع کتبی از طرف امانت دار پیرامون طی مراحل قوانین داخلی همان کشور (که برای نافذ شدن ضروری میباشد) نافذ می گردد.

ماده ۲۱

تعدیلات و اضافات

تعدیلات و اضافات در این موافقت نامه بر اساس رضایت متقابل طرفین متعاقد وارد گردیده، این تعدیلات و اضافات در یک سند جداگانه گنجانیده شده و در مطابقت با ماده بیستم (۲۰) این موافقت نامه نافذ می گردد. این اسناد جز لاینکه این موافقت نامه را تشکیل خواهد داد.

ماده ۲۲

زمان و انصراف

الف. این موافقت نامه برای مدت زمان نامحدودی معتقد می گردد.

ب. هزینه از طرفین متعاقد در هر زمانی می تواند، به امانت دار از مجاری دیپلوماتیک به شکل کتبی از اراده خویش مبنی بر انصراف از این موافقت نامه اطلاع دهند. این انصراف تنها شش ماه بعد از دریافت اطلاع کتبی توسط امانت دار منسلی می گردد.

ج. انصرافی یکی از طرفین متعاقد هیچ گونه پروژه جاری را در حیطه این موافقت نامه متأثر نمی سازد.

حکومت جمهوری اسلامی افغانستان به عنوان امانت دار این موافقت نامه طرفین متعاقد را پیرامون نکات آتی آگاه می سازد:

الف. تسلیم دهی هرگونه سند تصویب، پذیرش، تایید، یا الحاق؛

ب. هرگونه تاریخ انفاذ این موافقت نامه در مطابقت با ماده بیست؛

ج. هرگونه تعدیل که در مطابقت با ماده بیست و یکم وارد می گردد و تاریخی که چنین تعدیلات نافذ می گردد؛

د. هرگونه انصراف مطابق به احکام ماده بیست و دوم؛

ه. هرگونه اقدام، اطلاع، یا ارتباطات دیگری که مربوط به این موافقت نامه گردد.

در گواهی مراتب بالا امضاء کننده گان به صلاحیت که برای شان از جانب مقامات شان اعطا گردیده است، این موافقتنامه را به تاریخی که در ذیل ذکر گردیده است، به امضاء رسانیده اند.

این سند در شهر عشق آباد به تاریخ ۱۵ نوامبر ۲۰۱۷ در یک نسخه اصلی به زبان های دری، پشتو، آذربایجانی، گرجی، ترکی، ترکمنی، و انگلیسی به امضاء رسیده است که تمام متون از اعتبار یکسان برخوردار اند. در صورت بروز اختلاف، به متن انگلیسی رجحان داده میشود.

امانت دار نسخه های این موافقت نامه را که تصدیق شده باشند به طرفین متعاقد میفرستد.

به نمایندگی جمهوری اسلامی افغانستان

به نمایندگی جمهوری آذربایجان

به نمایندگی گرجستان

به نمایندگی جمهوری ترکمنی

به نمایندگی ترکمنستان